

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет
Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасна історія Латинської Америки
для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Американістика та європейські студії
вибірковий блок	Дослідницьке спрямування: Західна Європа та США в новий та новітній час
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	Залік

Викладач: Шевченко Наталія Ігорівна, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Пролонговано: на 20²²/20²³ н.р. (підпис, ПІБ, дата)

на 20 /20 н.р. ( ) « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник:

Шевченко Наталія Ігорівна, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри нової та
новітньої історії зарубіжних країн

(Машевський О. П.)

Протокол № 12 від «26» травня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол «26» серпня 2021 року №7

Голова науково-методичної комісії

(Терес Н. В.)

ВСТУП

1. **Мега дисципліни** – розкриття змісту суспільних, політичних, економічних і культурних трансформацій в країнах Латинської Америки та Карибського басейну наприкінці XX - на початку XXI століття.

2. **Попередні вимоги** до опанування навчальної дисципліни:

Знати основні процеси і події з історії країн Латинської Америки та Карибського басейну у XV – XX ст., особливості регіонального співробітництва у XIX - першій половині XX ст.

Вміти самостійно визначати особливості суспільно-політичних процесів в країнах регіону.

Володіти навичками критики джерел, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. **Анотація** навчальної дисципліни:

Країни Латинської Америки наприкінці XX – на початку XXI ст. демонструють стійку динаміку розвитку свого економічного та людського потенціалу. Цей регіон становить особливий інтерес для розвитку двосторонньої співпраці із Україною з огляду на його імпортно-експортний потенціал. Також Україні наразі важливо спиратися на підтримку української діаспори, яка давно осіла в латиноамериканському регіоні, при формуванні сталого позитивного іміджу нашої держави. Нині важливим є і пошук надійних партнерів на міжнародній арені для протидії агресії з боку РФ. Отож, пропонований курс лекцій не тільки знайомить студентів із основними подіями і процесами в ключових державах регіону наприкінці XX – на початку XXI ст., головними тенденціями міжнародно-політичного життя в регіоні, але й дає можливість студентам самостійно сформулювати цілі та завдання латиноамериканського вектору зовнішньої політики України на сучасному етапі.

4. **Завдання** (навчальні цілі): формування у студентів розуміння особливостей суспільно-політичних та економічних процесів в країнах Латинської Америки та Карибського басейну. У результаті вивчення курсу студенти повинні *засвоїти* основні форми регіонального співробітництва в регіоні ЛАКБ, провідні суспільно-політичні та економічні тенденції; *вміти* визначати перспективи українсько-латиноамериканського співробітництва, а також аналізувати, узагальнювати й оцінювати історичні факти, працювати з джерелами і науковою літературою, здійснювати самостійні дослідження в межах дисципліни, чітко і аргументовано викладати свої думки усно і письмово, використовувати отримані знання для пояснення сучасних трансформаційних процесів в регіоні ЛАКБ.

5. **Результати навчання** за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати</i> основні суспільно-політичні події в регіоні ЛАКБ наприкінці XX	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна	15%

	- на початку ХХІ ст.		робота 1 (тест), залік	10%
1.2	<i>Знати</i> особливості регіонального співробітництва в регіоні ЛАКБ	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна робота 2 (тест), залік	15% 10%
2.1	<i>Вміти</i> характеризувати і оцінювати основні тенденції суспільно-політичного та економічного розвитку країн регіону на основі аналізу джерел, наукової літератури, іншомовних ЗМІ	Семінарське заняття	Усне опитування (доповіді, коментарі, обговорення, колоквіум)	15%
3.1	<i>Вміти</i> характеризувати особливості міжнародно-політичної ситуації в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну, аналізувати цілі та інтереси України в цьому регіоні	Семінарське заняття	Усне опитування (доповіді, коментарі, обговорення, колоквіум)	15%
3.2	<i>Вміти</i> чітко, логічно, структуровано і аргументовано викладати свою думку письмово	Самостійна робота 1 Самостійна робота 2	Академічне есе 1 Академічне есе 2	10% 10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Програмні результати навчання	1.1.	1.2	2.1	3.1	3.2
ПР 4. Застосувати у професійній діяльності у сфері американістики та європейських студій сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів			+	+	+
ПР 7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії країн Америки та Європи до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються			+	+	+
ПР 10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики					+
ПР 13. Вміти аналізувати політичні, економічні, суспільні і культурні події, процеси, явища в країнах Західної Європи та США за нової та новітньої доби в контексті глобальної історії	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

1. Модульна контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1 – 15 балів/9 балів*.
2. Модульна контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.2 – 15 балів/9 балів*.
3. Самостійна робота з тем ЗМ 1: РН 3.2 – 10 балів/6 балів.
4. Самостійна робота з тем ЗМ2: РН 3.2 – 10 балів/6 балів.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занятьЗМ1: РН 2.1, 3.1 –15 балів/9 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занятьЗМ2: РН 2.1, 3.1 –15 балів/9 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

Підсумкове оцінювання:

Форма оцінювання – залік;

Максимальна кількість балів, які може отримати студент – 20 балів

Оцінюються такі результати навчання студента, як знання історичних фактів, розуміння основних тенденцій суспільно-політичного та економічного розвитку країн Латинської Америки та Карибського басейну наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст., особливостей міжнародно-політичних процесів в регіоні; вміння з'ясувати причини і простежити хід подій і процесів, визначити їхні головні рушійні сили, встановити причинно-наслідкові зв'язки між конкретними процесами і подіями, визначити перспективи співпраці України із державами регіону (РН 1.1., 1.2).

Форма проведення заліку – усна співбесіда.

Мінімальний пороговий рівень оцінки, за якої залік вважається складеним – **12 балів.**

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав **менше ніж 40 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до заліку 48 балів.**

7.2. Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування), за виконання самостійної роботи (академічних есе); за виконання двох модульних контрольних робіт (тести), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (залік) за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулів. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів і завершується рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

До змістового модулю 1 (ЗМ1) входять теми 1-5, до змістового модулю 2 (ЗМ2) – теми 6-10.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (дві модульні контрольні роботи, усне опитування, самостійна робота – написання двох академічних есе) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів. З них, семестрове оцінювання – максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – максимум 20 балів.

Змістовий модуль 1 Основні тенденції суспільно-політичного та економічного розвитку країн Латинської Америки та Карибського басейну наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.			Змістовий модуль 2 Латинська Америка в сучасній системі міжнародних відносин: регіональний та глобальний вимір			залік
40 залікових балів (максимум)			40 залікових балів (максимум)			20 балів (максимум)
Самостійна робота (академічне есе)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (академічне есе)	Семінари	Модульний контроль	
10 балів (максимум)	15 балів (максимум)	15 балів (максимум)	10 балів (максимум)	15 балів (максим.)	15 балів (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, коментарі, доповнення, рецензування, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість отримати від 1 до 3 балів. **Критеріями** оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- глибока обізнаність в проблемі, аналітичність у судженнях, аргументація положень, самостійні висновки – **3 бали;**
- загальне розуміння проблеми, але неповна відповідь на уточнюючі питання - **2 бали;**
- поверхове розуміння проблеми, неспроможність дати відповіді на уточнюючі питання - **1 бал;**

Академічне есе студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного змістовного модуля.

Критеріями оцінки самостійної роботи (есе) студента є:

- робота самостійна, добре структурована, основна теза чітко викладена на початку роботи і аргументовано доведена з використання історичних фактів, прикладів, статистики тощо; робота закінчується висновками; вона добре відредагована, акуратно оформлена, не має помилок; її обсяг відповідає вимогам – **10 балів**
- робота самостійна, добре структурована, основна теза чітко викладена на початку роботи і аргументовано доведена з використання історичних фактів, прикладів, статистики тощо; робота закінчується висновками; її обсяг відповідає вимогам, проте є окремі зауваження до тексту (редагування, помилки, оформлення) – **7-9 балів**
- робота самостійна, проте є не суттєві зауваження до її структури, формулювання основної тези, аргументації, до редагування, оформлення – **5-6 балів**
- робота самостійна, проте є суттєві зауваження до її структури, формулювання основної тези, аргументації, до редагування, оформлення, або її обсяг не відповідає вимогам – **3-4 бали**
- робота самостійна, проте не структурована, основна теза не сформульована і не аргументована, є суттєві зауваження до змісту і оформлення тексту – **1-2 бали**

Після завершення кожного Змістового модуля проводяться модульні **контрольні роботи (тести)**. Контрольні роботи вміщують по 15 тестових питань, правильна відповідь на них оцінюється в **1 бал**.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перескладання

модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

На **заліку** студент має дати відповідь на 2 питання, які потребують розгорнутих відповідей, кожна з яких оцінюється максимально в **10 балів**. Усього **20 балів**.

Критеріями оцінювання відповідей на завдання, які потребують розгорнутих відповідей є:

Відповідь змістовна, добре структурована, продемонстровано відмінні знання історичних фактів, розуміння основних процесів і тенденцій, причинно-наслідкових зв'язків між ними	9-10 балів
Відповідь змістовна, продемонстровано знання історичних фактів, розуміння основних процесів і тенденцій, причинно-наслідкових зв'язків між ними, проте наявні окремі фактологічні помилки та / або відповідь не достатньо структурована	7-8 балів
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання, але розкриває його не повно та / або не достатньо структурована	5-6 балів
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	3-4 бали
Відповідь свідчить про недостатнє володіння матеріалом	1-2 бали

Умовою допуску до заліку є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт (тестів). **Рекомендований мінімум** для допуску до заліку – 48 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Пороговий мінімум	24	24	24	60
Максимум	40	40	20	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план лекцій і семінарських занять.

п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
ЗМ 1. Основні тенденції суспільно-політичного та економічного розвитку країн Латинської Америки та Карибського басейну наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.				
	Тема 1. «Лівий поворот» в Латинській Америці та особливості реалізації лівоцентристської моделі розвитку в країнах ЛАКБ (на прикладі Болівії та Венесуели)	2	4	8
	Тема 2. Лівоцентристські уряди в Бразилії, Аргентині та Мексиці.	2	-	8
	Тема 3. «Правий реванш» в регіоні ЛАКБ та аналіз суспільних протестних рухів 2019-2020 рр.	2	2	8
	Тема 4. Куба: пошук моделі соціально-економічного розвитку наприк. ХХ - на поч. ХХІ ст.	2	2	8
	Тема 5. Еволюція «колумбійського конфлікту» наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. та спроби його мирного врегулювання	2	1	7
	<i>Академічне есе з тем ЗМ 1</i>	-	-	1
	<i>Контрольна робота з тем ЗМ 1</i>	-	1	
ЗМ 2. Латинська Америка в сучасній системі міжнародних відносин: регіональний та глобальний вимір				
	Тема 6. Форми регіонального співробітництва в регіоні ЛАКБ.	2	2	8
	Тема 7. Форми міжрегіонального співробітництва. Ібероамериканські конференції	2	-	8
	Тема 8. Латинська Америка та Карибський басейн в зовнішньополітичній стратегії США	2	2	8
	Тема 9. Регіон ЛАКБ в зовнішньополітичній стратегії КНР та РФ на початку ХХІ ст. БРІКС.	2	4	8
	Тема 10. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України	2	1	7
	<i>Академічне есе з тем ЗМ 2</i>	-	-	1
	<i>Контрольна робота з тем ЗМ 2</i>	-	1	
	УСЬОГО	20	20	80

Загальний обсяг **120 год.**, у тому числі:

Лекцій – **20 год.**

Семінари – **20 год.**

Самостійна робота – **80 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Таран М. А., Шевченко Н. І. Аргентина // Світова історія XX – XXI століть : Енцикл. словник /за ред. І. Підкови, Р. Шуста ; 2-ге вид., доп. – Львів: ТЗОВ «Простір», 2019. – С. 64-70.
2. Таран М. А., Шевченко Н. І. Бразилія // Світова історія XX – XXI століть : Енцикл. словник /за ред. І. Підкови, Р. Шуста ; 2-ге вид., доп. – Львів: ТЗОВ «Простір», 2019. – С. 150-158.
3. Таран М. А., Шевченко Н. І. Мексика // Світова історія XX – XXI століть : Енцикл. словник /за ред. І. Підкови, Р. Шуста ; 2-ге вид., доп. – Львів: ТЗОВ «Простір», 2019. – С. 677 -688.
4. Таран М. А., Шевченко Н. І. Чилі // Світова історія XX – XXI століть : Енцикл. словник /за ред. І. Підкови, Р. Шуста ; 2-ге вид., доп. – Львів: ТЗОВ «Простір», 2019. – С. 1213-1219.
5. Шевченко Н. Куба // Світова історія XX – XXI століть : Енцикл. словник /за ред. І. Підкови, Р. Шуста ; 2-ге вид., доп. – Львів: ТЗОВ «Простір», 2019. – С. 595-602.

Додаткові:

1. Інтерв'ю із Послом Бразилії в країні Освалдо Біато. - режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=7i5U5sr3Ezo&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%94%D0%9E%D0%9C
2. Концепція зовнішньої політики України (презентовано 6 жовтня 2020 року в стінах Дипакадемії імені Г. Удовенка) : текст - режим доступу: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukraini_05_10_1.pdf?fbclid=IwAR2Zlkk6Egiw58egT_GFBarXbWvSQd5prCIZnaw1vSAqOZQNnZGtVi68L5o
3. Посол Бразилії в Україні: про ризики ставки на ЄС і бразильський досвід боротьби з корупцією, який може допомогти українцям : Інтерв'ю. - режим доступу: <https://comments.ua/ua/news/interview/2020/645706-posol-brazilii-v-ukraini-pro-maybutne-rosii-riziki-stavki-na-es-i-brazil-s-komu-dosvid-borot-bi-z-korupcieyu-yakiy-mozhe-dopomogti-ukraincyam.html>
4. Українська призма: зовнішня політика 2015-2019 рр. (матеріали за відповідний рік доступні за посиланням <http://prismua.org/ukrainian-prism-foreign-policy-2019/>)
5. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн. Аналіз діяльності Верховної Ради та Кабінету Міністрів України за перший рік роботи нової політичної команди (від вересня 2019 р. до жовтня 2020 р.). - URL: <http://governmentprogram.tilda.ws/lacb1year>
6. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн: інтереси України : аналітична записка. - 2020. - URL: <http://prismua.tilda.ws/lac?fbclid=IwAR3rcvx6RM9SVMUdYyTvDGgzaS7ks1vns5Mi b3G50XIHU2xXiStuDZ1HLC>
7. Шевченко Н. Позиції держав Латинської Америки та Карибського басейну щодо анексії Російською Федерацією Криму в 2014 році // Американська історія та політика. 2021. №12. С. 104-122. – Режим доступу: <http://www.americanstudies.history.knu.ua/uk/2021-12-shevchenko-ukr/>
8. Шевченко Н. Президент від США проти президента від РФ: як Венесуела загострила світові конфлікти/ Європейська правда [Електронний ресурс]. – 25 січня 2019 р. – URL:

https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/01/25/7092019/?fbclid=IwAR1e-qLFqQjup-kG7Wkg4ys3Dw-dyyXnacELZM1EC1Bf2zdej_A65zYR0kY

9. Шевченко Н., Герасимчук С., Мішин О. Зовнішня політика України поза межами ЄС та НАТО (Китай, Латинська Америка, Африка) : аналіт. м-ли // Портал зовнішньої політики. Вибори до Верховної Ради України 2019. – URL: <http://fpp.com.ua/topic/zovnishnya-polityka-ukrayiny-pozamezhamy-yes-ta-nato/>

Медіаресурси:

10. Шевченко Н. І. Політична криза у Венесуелі: зіткнення США, Китаю та Росії: прямий ефір на UkrLife TV (2019). - Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=INsYMiz45Y8>
11. Шевченко Н. І. Конфлікт в Венесуелі: що нужно знати о Мадуро и Гуайдо»: запис для каналу [MNews](#) (2019). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=vEQOrK5JpsA&t=14s&fbclid=IwAR3f8MM3m3ciMzO68Vzbs8V4XKxhXpnhSEY6AgooSFeIENh6H8qxfjECXtQ>
12. Шевченко Н. І. Громадянська війна в Колумбії: історичний досвід: прямий ефір на UkrLife TV (2018). - Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=yK1ORjGfoV0>
13. Шевченко Н. І. «Рішення Хуана Сантоса про мирні переговори в Колумбії стало політичним самогубством»: прямий ефір на UkrLife TV (2018). - Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1HjCCGlo9qE>
14. Шевченко Н. І. Рекордні протести у Латинській Америці // програма "Громадське. Світ." (2019). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=pE1-FLKWmVE&fbclid=IwAR3bzcx70dskKTKYwL5RuNI6KRPZLYZW74Exod62RJ89TAPBJrFZcmDjII8>
15. Шевченко Н. І. на тему: «Бунтівна Болівія у бунтівній Латинській Америці : передача «Міжнародний огляд з Юрієм Фізером» // телеканал "Еспресо" espresso.tv. (2019). - Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=N-GacFO1Uk&feature=youtu.be&fbclid=IwAR1LDAgdgNJ7TUGJeHr9bUdOEEr7oKsYDAUHNBPUEGzXB5YcwaEQY1AGgMIU>